КРЫВІНКА

СТУДЗЕНЬ
№18 (299)
2022 год

ІНФАРМАЦЫЙНА-КУЛЬТУРНАЯ ГАЗЕТА БЕШАНКОВІЦКАГА РАЁНА

НАША ЖЫЦЦЁ

ЯК ПЕРАХОДЗЯЦЬ ДЗЬВІНУ ПА ЛЁДЗЕ

10-га снежня двое мужчын 1959 і 1965 гадоў нараджэння выйшлі на лёд возера Сервеч для лоўлі рыбы паблізу вёскі Вясновае Докшыцкага раёна.

На адлегласці каля 100 метраў ад берагавой лініі яны раптоўна праваліліся пад лёд. Адзін з рыбакоў (1965 года нараджэння) выбраўся пры дапамозе відавочцаў, якія знаходзіліся побач,(магчыма, іншых рыбакоў) і быў шпіталізаваны ва ўстанову аховы здароўя. Другі мужчына - патануў.

А ў Бешанковічах людзі карыстаюцца лядовай дарогай праз Дзьвіну з пачатку сьнежня ўжо другі тыдзень.

Нядзельнай раніцай 11-га сьнежня я быў сьведкам таго, як чалавек з роварам пераходзіў Дзьвіну з шумілінскага берага на наш.

Я стаяў на беразе і чуў, як пад яго крокамі звонка трашчэў лёд.

Маё фота, размешчанае на сайце beshankovichi.by -- дакументальны доказ, што тое праўда.

Я разумею, што нельга забараніць людзям пераходзіць Дзьвіну. Але ж можна хаця б перакінуць з берага на бераг вяроўку, якой можна падстрахавацца, калі лёд праламаецца. Няўжо яе ўкрадуць? Няўжо ў раёна няма на тое сродкаў?

У мяцеліцу такая вяроўка са сьцяжкамі паказвала б адносна бясьпечны шлях.

Г.Станкевіч

Партал твайго горада: http://beshankovichi.by

УЛАДА

АБ ПЕРСПЕКТЫВАХ РАЁНА

З нагоды гадавіны працы на пасадзе старшыні Віцебскага аблвыканкама А. Субоцін расказаў карэспандэнту БЕЛТА аб перспектывах рэгіёна.

— Пад пільную ўвагу абласной улады патрапіў Бешанковіцкі раён, дзе плануецца мадэрнізаваць рэспубліканскую трасу. Наколькі маштабным будзе такі праект, калі ён будзе рэалізаваны і што яшчэ новага, акрамя дарог, можа з'явіцца ў райцэнтры?

— Найперш варта сказаць, што Бешанковічы ў 2024 годзе стануць сталіцай абласных «Дажынак». У час падрыхтоўкі да свята працаўнікоў вёскі запланаваны бягучы рамонт некалькіх участкаў рэспубліканскіх аўтамабільных дарог раёна з заменай некалькіх аўтапавільёнаў на аўтобусных прыпынках. Гэта што тычыцца дарог.

Да галоўнага свята аграрыяў звычайна праводзіцца мадэрнізацыя і рамонт каля 100 значных для населенага пункта аб'ектаў, найперш сацыяльных, пералік якіх вызначаюць раённыя ўлады.

Таксама плануецца замяніць каля 10 км лініі электраперадач.

У Бешанковіцкага раёна выгадная геаграфія. Па яго тэрыторыі праходзяць пяць рэспубліканскіх аўтамабільных дарог агульнай працягласцю больш за 152 км. У межах Бешанковічаў праходзіць участак рэспубліканскай аўтамабільнай дарогі М3. Гэта трэба выкарыстоўваць на карысць развіцця раёна, бо добрыя дарогі паляпшаюць транспартныя зносіны і даюць прыток прыезджых у раён, у тым ліку з-за мяжы.

Адносна іншых аб'ектаў у раёне магу сказаць, што ў 2023 годзе плануецца будаўніцтва газаправода працягласцю каля 4 км у аграгарадку Сініцы.

У цэлым у раёне эксплуатуецца больш за 150 км газавых сетак. Прыродны газ падведзены ў райцэнтр і яшчэ 13 сельскіх населеных пунктаў, пяць з якіх маюць статус аграгарадкоў.

Спажыўцамі блакітнага паліва з'яўляюцца не толькі сотні індывідуальных жылых дамоў, але і малочнатаварныя фермы, зернесушыльныя комплексы, прадпрыемствы сацыяльнай сферы, а таксама многія іншыя аб'екты.

Гэта сведчыць аб павышэнні камфорту жыцця і працы жыхароў раёна, а таксама з'яўляецца спрыяльнай умовай для стварэння энергаэфектыўнай вытворчасці ў сельскай мясцовасці.

БЕЛТА

ПРАВАСУДДЗЕ

НЕВЕРАГОДНЫ ПАВАРОТ ГУЧНАЙ СПРАВЫ

Нечаканы паварот адбыўся у гучнай справе аб бойцы паміж міліцыянерамі ў Докшыцах, у выніку якой адзін з іх загінуў. Асуджанага былога міліцыянера вызвалілі пад падпіску аб нявыезде і па справе прызначаны новы суд.

Канфлікт паміж 19-гадовым участковым і яго калегам з аддзела па барацьбе з наркотыкамі, якому тады было 22 гады, адбыўся ў бары «Сфера» ў Докшыцах ноччу 1-га верасня 2019 года. Гэта быў час, калі абодва знаходзіліся не на службе, адпачывалі.

Як было ўстаноўлена ў судзе, канфлікт узнік з-за дзяўчыны. І старэйшы з іх ударыў малодшага ў твар "у адказ на грубую адмову пайсці з ім пагаварыць аб паводзінах у дачыненні да яго сяброўкі".

Адзін удар… Але пасля яго ў 19-гадовага участковага Івана Хілько з рота пайшла кроў, ён упаў і страціў прытомнасць. Івана перавезлі ў Віцебск, потым – у Мінск, зрабілі трэпанацыю чэрапа, дзевяць дзён ён правёў у рэанімацыі. Аднак, нягледзячы на намаганні медыкаў, памёр у бальніцы, не прыходзячы ў прытомнасць. Пахавалі Хілько ў вёсцы Несцяроўшчына пад Докшыцамі.

Трагедыю ў Докшыцах каментаваў тагачасны кіраўнік МУС Юрый Караеў:

– Я цалкам падзяляю боль родных, мне вельмі непрыемна, што гэта здарылася ў шэрагах міліцыі, – сказаў ён. – (…) Гэта, вядома, выпадак дзікі, такога быць не павінна. Усё гэта бытавое, гэта не службовае. Два хлопцы ў невялікім аддзеле ў маленькім раёне… Яны павінны быць сябрамі ўсе, каго ім дзяліць? Цывілізавана разбірацца ва ўсіх сітуацыях: там дзяўчына, не дзяўчына… Не можа міліцыянер – самы законапаслухмяны чалавек – так легкадумна сябе паводзіць, нейкія разборкі ладзіць з таварышам. Вы

(працяг на стар. 2)

МАКСІМУ БАГДАНОВІЧУ – 131!

ЗОРКА ВЕНЕРА

Зорка Венера ўзышла над зямлёю,
Светлыя згадкі з сабой прывяла...
Помніш, калі я спаткаўся з табою,
Зорка Венера ўзышла.

З гэтай пары я пачаў углядацца
Ў неба начное і зорку шукаў.
Ціхім каханнем к табе разгарацца
З гэтай пары я пачаў.

Але расстацца нам час наступае;
Пэўна, ужо доля такая у нас.
Моцна кахаў я цябе, дарагая,
Але расстацца нам час.

Буду ў далёкім краю я нудзіцца,
У сэрцы любоў затаіўшы сваю;
Кожную ночку на зорку дзівіцца
Буду ў далёкім краю.

Глянь іншы раз на яе, — у расстанні
Там з ёй зліём мы пагляды свае...
Каб хоць на міг уваскрэсла каханне,
Глянь іншы раз на яе...

Максім Багдановіч, 1912

ЦЭНТР УВАГІ

ЗМАГАННЕ СА СНЕГАМ

Працоўны дзень пачынаецца з трэцяй гадзіны. На расчыстку дарог у Бешанковіцкім раёне кінутыя ўсе сілы камунальнай і дарожнай службаў, — інфармуе дырэктар УКП ЖКГ Ігар Слівец.

Цяпер у Бешанковічах "змагаюцца" са снегам 5 адзінак тэхнікі, яшчэ 4 — у аграгарадках, дзе за службай замацавана каля 200 кіламетраў вуліц. Маюцца 2 раскідвальнікі пяску для пасыпання сумессю пяску з соллю праезнай часткі і ходнікаў.

УЖКГ распрацаваны выразны алгарытм дзеянняў: занятыя на ўборцы снегу людзі ведаюць, што ў дні снегападаў збор у 3-00, у 4-00 — выезд на дарогу. У выпадку неабходнасці работа арганізоўваецца ў дзьве змены.

Расчыстка сельскіх населеных пунктаў і пад'ездаў да іх - зона адказнасці філіяла ДРБУ - 110. Як паведамілі ў філіяле, цяпер на дарогах занятыя 2 грэйдары, 2 «МТЗ» і 2 раскідвальнікі пяску, адзін з якіх мае лапату. Тэхніка дарожнай службы працуе ўвесь светлавы дзень, а ў дні моцных снегападаў - кругласутачна.

У зоне першачарговай увагі — дарогі асноўнага напрамку, апрацоўка дарожнага палатна матэрыяламі супраць галалёду, расчыстка праездаў па асноўных аўтобусных маршрутах, а таксама па шляху руху аўталавак, аўтамабіляў «хуткай дапамогі», іншых экстраных службаў у аддаленыя населеныя пункты раёна.

Сайт Бешанковіцкага райвыканкама

ПРАВАСУДДЗЕ

(пачатак на стар. №1)
аднаго колеру, у вас адны пагоны. Непрыемны выпадак.

"Аўтара" ракавога ўдару з міліцыі звольнілі адразу ж, але першапачаткова яго нават не ўзялі пад варту, пакінуўшы пад падпіскай пра нявыезд.

І як расказала Лілія Хілько, маці Івана, справа аб смерці сына ад пачатку замарудзілася.

– Дзе я толькі ні была: і да Наскевіча хадзіла (былы старшыня Следчага камітэта. – Заўв.), і да Чупрыс хадзіла (намеснік кіраўніка Адміністрацыі прэзідэнта. – Заўв.), два разы была ў Андрэйчанкі (старшыня Палаты прадстаўнікоў і дэпутат па Докшыцкай акрузе. – Заўв.) – толькі ён нам і дапамог, – расказвала Лілія Васільеўна. – Расследаваннем займаліся следчыя з Віцебска (верагодна таму, што старэйшы брат абвінавачанага працаваў следчым у Докшыцах. – Заўв.). У адной з экспертыз паказвалася, што ў Вані была анеўрызма, хацелі звязаць гэта са смерцю. Але мой сын некалькі разоў праходзіў медкамісію, перш чым пайсці на службу ў міліцыю, у яго ўсё было ў парадку са здароўем. Потым правялі эксгумацыю трупа, у родных ніхто нават не пытаўся, я была б супраць, проста даведалася ад суседзяў, якія хавалі на могілках роднага чалавека, што майго Ваню выкопваюць. А ў мяне муж у гэты час у бальніцы з інфарктам, я была побач з ім. Так што экспертызу праводзілі некалькі разоў. Паўтара года доўжылася следства, мы спаць не маглі.

Толькі праз больш чым два гады пасля здарэння, 21-га снежня 2021 года, суд Глыбоцкага раёна ўсё ж такі прызнаў міліцыянера, які ўдарыў калегу, вінаватым у наўмысным прычыненні цяжкага цялеснага пашкоджання, якое пацягнула па неасцярожнасці смерць чалавека. Яго асудзілі на пяць з паловай гадоў пазбаўлення волі ў калоніі ўзмоцненага рэжыму. Таксама, згодна прыгавору, ён павінен быў выплаціць маці загінулага ўчастковага 25.000 рублёў.

Асуджаны з прыгаворам не пагадзіўся і падаў апеляцыю. Судовая калегія па крымінальных справах Віцебскага абласнога суда скаргу разглядзела і пакінула без задавальнення, а прысуд суда Глыбоцкага раёна – без змены. Але ў справу ўмяшаўся Вярхоўны Суд, які палічыў, што "ў апеляцыйнай вытворчасці не ў належнай меры была праверана правільнасць ўстанаўлення фактычных абставін крымінальнай справы і прымянення крымінальнага закона судом першай інстанцыі".

У выніку 7-га снежня ў Віцебскім абласным судзе зноў разглядалі гучную справу аб канфлікце двух міліцыянераў, які скончыўся смерцю. І меркаванне суддзяў кардынальна змянілася.

Гэтым разам прэзідыум Віцебскага абласнога суда прыйшоў да высновы, што суд першай інстанцыі няправільна выбудаваў лагічны ланцужок "удар-кроў-смерць".

"Па выніках шматлікіх экспертных даследаванняў экспертамі не ўстаноўлена наяўнасць у загінулага чэрапна-мазгавой траўмы, як і не вызначана ступень цяжару і характар (траўматычны альбо нетраўматычны) масіўнага кровазліцця пад абалонку і ўнутр галаўнога мозгу з распаўсюджваннем на шыйны аддзел спіннога мозгу. У месцы прымянення траўматычнай сілы на левым баку твару ўчастковага цялесных пашкоджанняў не ўстаноўлена, у сувязі з чым высновы суда аб прычыннай сувязі «удару кулаком у вобласць левай паловы твару» з развіццём названага кровазліцця носіць характар здагадак. Аднак гэтыя высновы экспертаў не атрымалі належнай ацэнкі ў прыгаворы.

Прызнаўшы заключэння экспертаў дакладнымі і паклаўшы іх у аснову прыгавора, суд сваю выснову аб наяўнасці ў загінулага закрытай цяжкой чэрапна-мазгавой траўмы, як і тое, чым ён кіраваўся пры вызначэнні ступені яе цяжару, належным чынам не матываваў.

Названыя абставіны не былі ў дастатковай ступені высветлены і ўлічаны пры вынясенні прыгавора судом першай інстанцыі, а таксама пакінуты без належнай увагі судом апеляцыйнай інстанцыі".

У выніку прэзідыум Віцебскага абласнога суда палічыў, што вынесены прыгавор нельга прызнаць законным і абгрунтаваным, ён падлягае адмене, а справа – перадачы на новае судовае разбіральніцтва.

Такім чынам, прыгавор адменены, справа перададзена на новы разгляд у той жа суд, але ў іншым складзе, былы міліцыянер, які ўжо адсядзеў амаль год, зноў выпушчаны пад падпіску аб нявыездзе і належных паводзінах. Хаця, здавалася б, якія могуць быць пытанні: менавіта пасля ягонага ўдару калега страціў прытомнасць і ў выніку памёр. Можна спрачацца, наўмысна ці не наўмысна быў нанесены той ўдар, ён быў вельмі моцны ці не вельмі моцны, але відавочна, што сувязь паміж смерцю ўчастковага Хілько і атрыманым ім ударам ёсць. Не бачылі тыя, хто знаходзіўся ў той вечар у докшыцкім бары.

Тым больш што нам ёсць з чым параўноўваць: за драпіны на руцэ міліцыянера людзі ў Беларусі атрымліваюць немалыя тэрміны зняволення. А тут смерць… І, аказваецца, "сувязь не ўстаноўлена"…

Ці хопіць Уладзіміру Андрэйчанку смеласці зноў пацікавіцца гэтай неверагоднай судовай справай?

Ігар Марозаў
"Народная Воля"

СЕЛЬСКАЯ ГАСПАДАРКА

ЯК УБІРАЮЦЬ КУКУРУЗУ З-ПАД СНЕГУ

На 13-га снежня 2022 года ў Віцебскай вобласці кукуруза не ўбрана ў дзвюх прыватных гаспадарках. З прадстаўніком адной з іх — галоўным аграномам сялянска-фермерскай гаспадаркі (СФГ)"Тэра Грацыя" Сенненскага раёна і «Тэра Ностра» Бешанковіцкага раёна Дзмітрыем Саладковым мы гутарылі пару тыдняў таму. Тады ён расказаў, што застаецца ўбраць 150 гектараў кукурузы на зерне, але з-за снегу абмалот абцяжараны, тэмпы працы ўпалі. Таму вырашылі пакінуць да вясны 10 гектараў. Але не выключана, што пры ўзмацненні маразоў, снегападаў і магчымых цяжкасцяў з выкарыстаннем камбайна плошча ўзрасце.

З таго часу дзве трэці плошчаў убралі. Працу спынілі, калі ў полі засталося 49 гектараў кукурузы. Ці будуць іх пакідаць, каб абмалаціць увесну?

- Планы не памяняліся, - адказаў на новы званок Дзмітрый Саладкоў. - Зімавацьу парадку эксперыменту будуць толькі раней намечаных 10 гектараў. Астатнія прыбярэм у бліжэйшыя дні. Калеснаму камбайну з-за багацця снегу па полі ісці складана, таму арандавалі гусенічны. На ім напярэдадне жняяркі ўсталявана прылада для збівання снегу з раслін. Гэта аблегчыць уборку.

У ЗАТ «Цэрас груп» Бешанковіцкага раёна ў полі яшчэ больш за 100 гектараў кукурузы.

- Нам таксама прапаноўвалі гусенічны камбайн, - растлумачыў намеснік дырэктара Яўген Ерастаў, - але вырашылі, што больш выгадна пакінуць гэтую плошчу зімаваць, каб абмалаціць вясной. Вопыт агракамбіната "Дзяржынскі" паказвае, што такім чынам збожжа добра захоўваецца. Да таго ж за зіму яно страціць вільготнасць, менш сродкаў спатрэбіцца на сушку.

"СБ"

БЕСПРАЦОЎЕ

НЕ АД ДОБРАГА ЖЫЦЦЯ

У Расіі абнародавалі афіцыйныя дадзеныя па колькасці працоўных мігрантаў з постсавецкай прасторы. Беларусь знаходзіцца на чацвёртым месцы — у Расійскай Федэрацыі працуюць 430 тысяч нашых землякоў.

Зусім нядаўна ў Беларусі афіцыйна паведамлялася, што ў студзені–верасні за межамі краіны працавалі 95 тысяч беларусаў. Але расіяне даюць зусім іншую лічбу.

Толькі ўдумайцеся ў гэтую лічбу!

У беларускім Брэсце 340 тысяч жыхароў. Атрымліваецца, што на заробках у Расіі знаходзіцца ўвесь Брэст ды яшчэ з некалькімі раёнамі – напрыклад Жабінкаўскім, Малaрыцкім і Драгічынскім.

Можаце і да Магілёва прыглядзецца. У ім 355 тысяч жыхароў. Значыць, з'ехаў не толькі Магілеў, а яшчэ і Горацкі, Асіповіцкі, Крычаўскі раёны. Дарэчы, самыя буйныя ў рэгіёне (не лічачы Бабруйск).

Ці ўявіце Гродна з яго 357 тысячамі жыхароў. Гэта значыць, што ў Расіі працуюць не толькі ўсе гродзенцы, а яшчэ і ўсе жыхары, напрыклад Ашмянскага, Воранаўскага ды Берастaвіцкага раёнаў.

Альбо гляньце на Віцебск, дзе 360 тысяч жыхароў. Агучаная лічба беларусаў, якія працуюць у Расіі, сведчыць пра тое, што з'ехаў не толькі Віцебск, але і Міёрскі, Лёзненскі, Дубровенскі, а да іх – і Глыбоцкі раёны.

Больш за тое, ўсе мы добра разумеем, што не ўсе беларусы працуюць у Расіі легальна. А гэта значыць, рэальныя лічбы яшчэ большыя.

Не будзем пакідаць па-за ўвагай і тое, што значная, можа, нават большая колькасць беларусаў з'ехала на Захад. Дык хто застаецца ў краіне? Ці не час біць у званы, бо гэта сапраўдная бядота, калі Беларусь губляе працоўную сілу, губляе людзей?

Улады ўважліва сочаць за выкананнем паказчыкаў сацыяльна-эканамічнага развіцця, габлюшку здымаюць за кожны "мінус". Дык вось, па колькасці людзей, занятых у эканоміцы, мы маем мінус па ўсіх рэгіёнах нават у параўнанні з мінулым годам.

Брэст – за студзень–верасень гэтага года дадзены паказчык склаў 98,7 працэнта да таго ж перыяду мінулага года.

Магілёў – 98,4 працэнта.
Гродна – 98,5.
Віцебск –98,1.
Гомель – 98,8.
Мінская вобласць – 99,2.
Мінск – 97,5 працэнта.

Гэта дадзеныя афіцыйнай статыстыкі. І цяжка сказаць, ці можна ім верыць. Бо зусім нядаўна ў Беларусі афіцыйна паведамлялася, што ў студзені–верасні за межамі краіны працавалі 95 тысяч беларусаў. Але, як бачыце, расіяне даюць зусім іншыя лічбы.

Хто, што і як лічыў – не разабрацца. Але трэба мець на ўвазе, што на заробкі едуць маладыя, працаздольныя, лёгкія на пад'ём людзі, а ў беларускай эканоміцы застаюцца працаваць пенсіянеры. Зразумела, што афіцыйная статыстыка іх улічвае як людзей, занятых у эканоміцы.Так што праблема яшчэ глыбей, чым падаецца. І выйсце трэба шукаць тэрмінова. Бо, як ні судзі, але не ад добрага жыцця людзі едуць на заробкі ў белы свет.

Да ведама:

Больш за ўсё працоўных мігрантаў у Расіі – з Узбекістана, іх колькасць складае адзін мільён сто тысяч чалавек.

На другім месцы Таджыкістан – 780 тысяч грамадзян гэтай краіны адправіліся працаваць у РФ.

Трэцяя краіна ў спісе "пастаўшчыкоў гастарбайтэраў" – Кыргызстан. Згодна з афіцыйнай статыстыкай, у Расіі працуюць 450 тысяч кіргізаў.

Ігар Марозаў
"Народная Воля"

АЗБУКА ПАЛІТАЛОГІІ

ШТО ЧАКАЕ БЕЛАРУСЬ НА СУСВЕТНЫМ РЫНКУ?

З дапамогай Google я паспрабаваў разабрацца са спісам краін з найбольшай колькасцю нобелеўскіх лаўрэатаў. І раптам сутыкнуўся з нечаканай праблемай, якую можна перадаць асучасненым лацінскім афарызмам: «Колькі сайтаў, столькі і меркаванняў». Таму не буду прэтэндаваць на ісціну ў апошняй інстанцыі — спынюся на спісе паводле Вікіпедыі.

Пяцёрку краін-лідараў, натуральна, узначальваюць ЗША — 403 лаўрэаты. Далей ідуць Вялікабрытанія — 137, Германія — 113, Францыя — 72 і Швецыя — 33.

Дуэт Расія/СССР адстаў ад Швецыі на аднаго кандыдата. Але наконт персанальнага складу тут ёсць пытанні. У прыватнасці, у спісе значыцца хімік Ілья Прыгожын, які нарадзіўся ў Маскве ў 1917 годзе і эміграваў з Савецкай Расіі ва ўзросце чатырох гадоў. Аналагічная гісторыя — з эканамістам Сайманам Кузняцом, які 63 гады працаваў у ЗША.

А да якой краіны аднесці фізіка Пятра Капіцу? Ніхто не спрачаецца: з'яву звышцякучасці вадкага гелію ён адкрыў у СССР, але як навуковец сусветнага ўзроўню сфарміраваўся ў Кавендышскай лабараторыі пад кіраўніцтвам ураджэнца Новай Зеландыі, брытанскага (!) фізіка Эрнэста Рэзерфорда, дзе Капіца працаваў з 1921 па 1934 гады.

Але што мы атрымаем у сухім астатку, калі з падобнымі пытаннямі звернемся да спіса амерыканскіх Нобелеўскіх лаўрэатаў? Тройчы мае рацыю мой апанент, які на інфармацыю наконт лідарства ЗША па колькасці міжнародных заявак на выдачу патэнтаў па Дамове аб патэнтнай кааперацыі (Patent Cooperation Treaty — PCT) дае наступнае тлумачэнне:

«Вы да справаздач Сусветнай арганізацыі інтэлектуальнай уласнасці дадайце біяграфіі гэтых інтэлектуалаў. Большасць — з трэціх краін, апынуліся ў ЗША ў пагоні за грашыма і спрыяльнымі ўмовамі навуковай дзейнасці.

Сапраўдныя, узгадаваныя маладыя перспектыўныя даследчыкі з'яўляюцца на штогадовых алімпіядах па ўсіх навуках. Сярод удзельнікаў і пераможцаў там у лідарах — Расія і Кітай. Як і агенты карпарацый ЗША, якія адразу ж скупляюць таленты. Гэта значыць, грошы робяць грошы».

Вось такі ён, амерыканскі імперыялізм, у якім грошы робяць грошы. У якасці доказу гэтай філіпікі паказваю фатаграфію, якую я ў два клікі знайшоў у інтэрнэце:

Незвычайны заклад

Што можна запярэчыць майму апаненту, дый ці трэба з ім наогул спрачацца? Адзінае, што я здольны параіць, гэта не проста чытаць, а пачытваць на ноч тэксты выступленняў адзінага беларускага палітыка (АП): «Сёння, хочам мы гэтага ці не, наша краіна існуе ва ўмовах глабальнага рынку, адкрытай эканомікі, а таму законы жорсткай канкурэнцыі распаўсюджваюцца і на нас».

Глабальны рынак ні ў нафце, ні ў металах, ні ў харчаванні сур'ёзных праблем не адчувае. На бягучае павышэнне попыту рынак адказвае павышэннем прапановы, натуральна, з некаторай затрымкай, а на доўгатэрміновыя трэнды — інавацыямі.

30 гадоў таму амерыканскі эканаміст Джуліян Сайман прапанаваў біёлагу Полю Эльрыху выбраць любы від сыравіны — і пайсці ў заклад, што кошты на гэтую сыравіну праз 10 гадоў знізяцца. Эльрых абраў пяць металаў: хром, медзь, нікель, волава і вальфрам.

Заклад выйграў Сайман. Цэны на ўсе без выключэння металы за 10 гадоў упалі. Прычым на хром і волава ўпалі і ў намінальным выражэнні — гэта значыць, без уліку інфляцыі. На сітуацыю не паўплываў і самы высокі за ўсю гісторыю чалавецтва прырост насельніцтва: плюс 800 мільёнаў чалавек.

Чаму прайграў Эльрых? Ён не ўлічыў уплыву інавацый на попыт. Вытворцы інструментаў карбід вальфраму замянілі на вокіс алюмінію (корунд), медзь у дратах — на алюміній, а ў сістэмах сувязі медзь змяніла шкловалакно (сыравіна — звычайны пясок). Пласт волава на бляшанках для кансерваў стаў танчэйшым у дзясяткі разоў: іх абарону даручылі сінтэтычным лакам. Хромавыя і нікелевыя пакрыцці сталі шчыльнейшымі — і, такім чынам, танчэйшымі.

Хто атрымае верх у Расіі праз дзесяць гадоў?

Лепшага прыкладу перавагі эканомікі ведаў над сваімі папярэднікамі, мабыць, і не прыдумаць. Да стандартнага квартэта фактараў вытворчасці — зямля, капітал, праца і прадпрымальніцкая актыўнасць — яна дадала веды і чалавечы капітал.

Натуральна, ва ўмовах глабальнага рынку і адкрытай эканомікі законы жорсткай канкурэнцыі распаўсюджваюцца і на носьбітаў ведаў, што значна ўзмацняе дыферэнцыяцыю краін па ўзроўні даходаў. Таму не варта здзіўляцца, што ў XXI стагоддзі, згодна з англійскім статыстыкам Ангусам Мэдысанам, разрыў паміж лідарамі і лузерамі стаў трохзначным, у той час як у пачатку XIX стагоддзя ён быў чатырохразовым.

Паводле попыту на адукаваных людзей сёння можна смела меркаваць пра перспектывы нацыянальных эканомік. У прыватнасці, для разумення перспектыў «нашай Расіі» прапаную наступнае выказванне рэктара Расійскай акадэміі народнай гаспадаркі і дзяржаўнай службы Уладзіміра Мау: «У нас дзеці з багатых сем'яў хочуць працаваць у дзяржкарпарацыях, дзеці з бедных — у сілавых структурах. Праз дзесяць гадоў яны сустрэнуцца. І зразумела, хто атрымае верх».

Шанцы на тое, што краіны займуць годнае месца пад сонцам, можна ацэньваць і па розніцы паміж іміграцыяй і эміграцыяй адукаваных людзей.

У сувязі з гэтым варта звярнуць увагу на абмеркаванне ў Бундэстагу рэформы закона аб грамадзянстве, якая прадугледжвае скарачэнне тэрміну пражывання ў Германіі, неабходнага для атрымання грамадзянства, з васьмі да пяці гадоў, а пры наяўнасці поспехаў у прафесійнай кар'еры — да трох.

Прыняцце рэформы будзе азначаць адмову ад уяўлення пра нямецкую нацыю як культурную супольнасць. І гэта — рэвалюцыя, таму што рэформа прапануе трактаваць нямецкую культуру як прыхільную да пэўных палітычных каштоўнасцей, а не застылую ў наборы этнічных традыцый.

Заканадаўцы вымушаны лічыцца з рэальнасцю. А рэальнасць палягае ў тым, што сёння кожны чацвёрты жыхар Германіі мае міграцыйны бэкграўнд і ў бліжэйшыя гады з рынку працы сыдуць (і стануць атрымальнікамі пенсій) 7 мільёнаў работнікаў.

***

Як на фоне сказанага вышэй глядзіцца беларуская мадэль развіцця, мяркую, нават тлумачыць не варта.

Сяргей Нікалюк
novychas.online

НОБЕЛЕЎСКАЯ ПРЭМІЯ

«СОБЫТИЕ ДЛЯ БЕЛАРУСИ И ГЕРОИЧЕСКОЕ, И ТРАГИЧЕСКОЕ»

Собирали реакцию на вручение Нобеля Алесю Беляцкому. Премию, которой удостоили белорусского политзаключенного правозащитника, получила его жена Наталья Пинчук.

Александр Фридман, политический обозреватель, историк:

— Сегодняшнее вручение Нобелевской премии мира — событие для Беларуси и героическое, и трагическое.

Это международное признание Алеся Беляцкого и всех тех беларусов, которые уже почти 30 лет ведут борьбу за демократическую Беларусь. Это одновременно и трагедия Беляцкого, который находится в тюрьме и предстанет перед судом, и всех остальных политзаключенных, единственная вина которых заключается в желании жить в свободной и демократической европейской стране.

Настасся Роўда, дырэктар выдання Н*ша Н*ва:

— Сёння ў Осла адбылося ўручэнне Нобелеўскай прэміі міру нашаму зняволенаму праваабаронцу Алесю Бяляцкаму, украінскаму «Цэнтру грамадзянскіх свабод» і расейскай праваабарончай арганізацыі «Мемарыял».

Тры магутнейшыя прамовы прагучалі са сцэны. У беларускай — боль, у расейскай — сорам, ва ўкраінскай — моц.

Было шмат крытыкі ў бок Нобелеўскага камітэта адносна таго, як у час злачыннай вайны, развязанай Расеяй, можна даваць прэмію расейцам. За што даваць яе беларусам, якія так і не зрынулі Лукашэнку, а той стаў памагатым Пуціна.

Абурэнняў адносна таго, як зараз можна ўзяць і аб'яднаць адной прэміяй тры краіны, дзве з якіх адчайна прагнуць адарвацца ад трэцяй. Але адказ на паверхні: калі хоць у адной краіне на зямлі ўлады забываюцца на правы чалавека, на яго свабоды, гэта становіцца пагрозай для ўсяго свету.

Зьміцер Дрозд, гісторык:

— Выкажу сваё суб'ектыўнае меркаванне. Самым дастойным аўтарытэтным паважаным і сусветна вядомым беларусам сёння з'яўляецца Алесь Бяляцкі.

Сваёй працай, сваёй ахвярай ён больш чым заслужыў быць не толькі нацыянальным лідарам, але і прэзідэнтам Беларусі. Але бяда нават не ў тым, што ў Беларусі няма выбараў (гэта зараз так).

Бяда ў тым, што людзі ўзроўню Алеся Бяляцкага ніколі не імкнуцца да ўлады. Таму яна практычна заўсёды дастаецца куды менш дастойным асобам. У лепшым выпадку.

Але часта зусім нягодным таварышам у сілу сваіх асабістых, чалавечых якасцяў, а то і відавочных псіхалагічных праблем, няздольным валодаць любой — нават мінімальнай уладай.

Як упрасіць у будучай свабоднай Беларусі Алеся Бяляцкага вылучыць сваю кандыдатуру на будучых свабодных дэмакратычных выбарах?

Бо заўжды ёсць рызыка, што пасля таго, як усё гэтае скончыцца (а яно скончыцца), да ўлады палезуць да ўлады нягодныя людзі — новыя балбатуны ды краснабаі...

Але сёння ва ўсіх беларусаў свята! Гэта па-сапраўднаму гістарычная падзея! Выдатная Нобелеўская прамова, прачытаная Наталляй Пінчук выдатнай беларускай мовай.

gazetaby.info

УКРАІНА - ЗША

АДЗІН МОМАНТ, ЯКІ РОБІЦЬ ВІЗІТ ЗЯЛЕНСКАГА Ў ЗША ГІСТАРЫЧНЫМ

Украінскі палітолаг, дырэктар украінскага Інстытута сусветнай палітыкі Яўген Магда расказаў Филину, чаму сустрэча ў Вашынгтоне адбылася менавіта цяпер. Што будзе далей і чаго трэба чакаць.

— Уладзімір Зяленскі ўпершыню з моманту ўварвання Расіі выправіўся з замежным візітам. Чаму менавіта цяпер — з'явіліся спрыяльныя для гэтага ўмовы, альбо проста паўстала такая неабходнасць, калі немагчыма адкладваць?

— Па-першае, час напярэдадні Раства — гэта найбольш спрыяльны момант для таго, каб прасіць дапамогі. Калядная традыцыя ахвяраванняў даволі моцная, яна ляжыць на падсвядомым узроўні.

Другі момант — прайшлі трыста дзён з моманту шырокамаштабнага ўварвання. І відавочна тое, што Расія не здольная дасягнуць поспеху.

Зяленскі перад гэтым наведаў Бахмут і ўжо адтуль праз тэрыторыю Польшчы накіраваўся за акіян. Таксама відавочны і сімвалічны момант — першы візіт быў зроблены ў ЗША, да нашага асноўнага на сённяшні дзень стратэгічнага партнёра.

— Ці падзяляеце вы думку пра тое, што гэта гістарычны візіт, пэўны паваротны момант у гэтай вайне?

— Візіт Зяленскага ўжо параўналі з візітам Чэрчыля ў ЗША ў 1941 годзе. Але той візіт быў пасля атакі на Пёрл-Харбар, ролі ўдзельнікаў сустрэчы былі трошкі іншымі.

Гэта не першая сустрэча Зяленскага і Байдэна, іншая справа, што абставіны цяпер больш драматычныя. Украінскі прэзідэнт нават ляцеў у ЗША на самалёце амерыканскіх ваенна-паветраных сілаў.

Цяжка ацаніць любы візіт, як факт, што ён гістарычны. Гістарычнымі могуць быць яго наступствы, вынікі. Казаць жа, што менавіта гэтая сустэча, гэты поціск рук носяць гістарычны характар, досыць складана.

Зрэшты, удакладню. ЗША зрабілі адзін крок да таго, каб гэта быў гістарычны візіт. Яны прынялі рашэнне перадаць Украіне батарэю супрацьракетнага комплекса Patriot. Гэта ўжо трэці этап. Першы быў вясной, калі нам перадалі гаўбіцы калібра 155 мм. Летам былі РСЗА Himars.

І вось цяпер мы спадзяёмся ў найбліжэйшы час атрымаць Patriot. У гэтым плане так, гэта гістарычны візіт.

— Амерыканская прэса паведамляе пра адмову Мінабароны ЗША даваць Украіне перадавое ўзбраенне, у прыватнасці, танкі M1 Abrams. Таксама гаворка ідзе пра некалькі сцэнароў мірнага плана, якія гатовыя ўхваліць у Вашынгтоне. Адзін з іх прадугледжае пакіданне Крыма ў складзе Расіі. Ці не стала для Кіева нечаканасцю такая пазіцыя амерыканскіх уладаў?

— Гэта дастаткова прадказальная пазіцыя Вашынгтона, няма ў ёй нічога асаблівa новага. Злучаныя Штаты, зважаючы на іх статус дзяржавы-лідара дэмакратычнага свету, не могуць бразгаць зброяй і весці агрэсіўную рыторыку. Таму нічога дзіўнага ў гэтым няма. Думаю, гэта абсалютна нармальны працэс.

Танкі — гэта адчувальны момант для многіх краін, у тым ліку і для Нямеччыны, і для ЗША. І таму я думаю, гэта адбудзецца, напэўна, у наступным годзе. Але гэта можа адбыцца не так хутка, як бы нам гэтага хацелася.

— То бок, пытанне паставак танкаў не выглядае безнадзейным?

— Скажу так: пра Himars і гаўбіцы 155-га калібра таксама шмат казалі, што ўкраінцам спатрэбіцца шмат часу на іх засваенне. Абаронцамі Украіны рухае жаданне як можна хутчэй перамагчы. І не трэба лічыць, што абаронцы Украіны менш здольныя, чым грамадзяне ЗША, Нямеччыны і любой іншай краіны, у якой на эксплуатацыі знаходзіцца гэтая тэхніка.

Таму гэтае тлумачэнне, на мой погляд, непрымальнае. Непрыемна, што ЗША выкарыстоўваюць падобную аргументацыю. Я думаю, што справа тут у іншым.

Думаю, Злучаныя Штаты асцерагаюцца (не баяцца, а менавіта асцерагаюцца) таго, што ў выніку перамогі Украіны Расія разваліцца. І частка яе апынецца пад кантролем Кітая, што даволі хутка ўзмоцніць яго эканамічна. Таму Вашынгтон і займае такую пазіцыю.

— На фоне сустрэчы ў Вашынгтоне прэзідэнт Францыі Эмануэль Макрон у чарговы раз выказаўся пра неабходнасць гарантый бяспекі для Расіі па выніках вайны. Як вы лічыце, чаму яго ніяк не адпусціць гэтая ідэя?

— Паміж Францыяй і Расіяй існуюць асаблівыя адносіны, якім ужо больш за два стагоддзі. І Макрон з'яўляецца закладнікам гэтых адносінаў. Калі ён хоча асабіста даваць Расіі гарантыі бяспекі, то ён можа іх аб'яўляць.

Але гэта парадокс: калі прэзідэнт ядзернай дзяржавы Францыя прапануе гарантыі ядзернай дзяржаве Расія, якія выступіла ў ролі агрэсара супраць краіны, якая адмовілася ад ядзернай зброі. Гэта называецца з ног на галаву.

Гэта не ўпрыгожвае Макрона. Гэта паказвае, што ён занадта шмат думае пра ўласную палітычную будучыню, а не пра тое, каб спыніць беспрэцэдэнтную агрэсію, якая працягваецца ва Украіне.

Сяргей Васілеўскі
gazetaby.info

БЕЛАРУСЬ - РАСЕЯ

ПУТИН ПРИЛЕТЕЛ К ЛУКАШЕНКО ВПЕРВЫЕ ЗА ТРИ ГОДА. ЗАЧЕМ?

Президент России Владимир Путин в понедельник 19 декабря прибыл в Минск и провел переговоры с Александром Лукашенко. Ни с кем из зарубежных лидеров Путин не встречается так часто, как с белорусским — особенно во время войны.

О чем говорили

Переговоры Путина и Лукашенко продолжались примерно два с половиной часа. В начале встречи президент России сказал, что говорить будут в основном об экономике, а после нее на пресс-конференции сообщил, что удалось решить ключевой вопрос — цены на энергоносители.

Россия поставляет нефть и газ на «весьма выгодных, преференциальных условиях», не забыл напомнить Путин, объявляя о том, что «чувствительные» параметры «по ценообразованию в сфере энергетики», согласованы. Конкретные цифры ни он, ни Лукашенко не назвал.

Россия и Беларусь будут продолжать практику постоянных военных учений, договорились также заниматься созданием новой военной техники, а еще в следующем году планируется полет белорусского космонавта на МКС, рассказал Путин. Кроме того, он объявил о подготовке белорусских экипажей боевых самолетов «для возможного применения боеприпасов воздушного базирования со специальной боевой частью», не расшифровав этот термин. А Лукашенко заявил, что в Беларуси поставлены на боевое дежурство комплексы С-400 и «Искандер», которые передала Россия.

После переговоров белорусская журналистка задала традиционный вопрос о вероятности поглощения Беларуси Россией. Оба президента ответили отрицательно, при этом Лукашенко заявил, что обсуждение этой темы с подачи Запада якобы провоцирует белорусская оппозиция.

О войне вопросов журналисты не задавали, хотя западные эксперты именно этот вопрос считали одной из главных тем встречи Путина и Лукашенко. В частности, аналитики американского Института изучения войны (ISW) писали на прошлой неделе, что в ходе визита Путин попробует оказать давление на президента Беларуси с целью добиться уступок по интеграции двух стран, а также создать условия для нового наступления на Украину. При этом ISW считает крайне маловероятным то, что Москве все же удастся вовлечь Минск в прямые боевые действия против Украины — только военная помощь в границах Беларуси.

Как Лукашенко стал частым гостем в России

Последний раз российский президент приезжал в Беларусь в июне 2019 года на церемонию закрытия Вторых Европейских игр. Путин посетил соревнования по боксу и спортивной гимнастике, встретился с президентом МОК Томасом Бахом, пообщался с российскими спортсменами и провел неформальную встречу с Лукашенко и главой Таджикистана Эмомали Рахмоном.

В ту пору отношения «союзного государства» Москвы и Минска можно было охарактеризовать фразой Лукашенко: «На хрена нужен кому такой союз?»

«На хрена нам такой союз?» Лукашенко в день выборов высказался об интеграции с Россией

В канун нового 2020-го года между странами разразился очередной конфликт на почве цен на российскую нефть. 31 декабря Путин и Лукашенко в течение часа обсуждали проблемы по телефону, а на следующий день Россия прекратила поставки нефти в Беларусь.

…В августе 2020 года, за пять дней до президентских выборов, Лукашенко выступил с посланием к парламенту и народу, заявив, что российские наемники планировали «организовать бойню в центре Минска», и пригрозив Москве жестким ответом. Он также пожаловался на «нефтяные разборки» с Москвой, из-за которых бюджет потерял около 700 миллионов долларов.

Все изменилось после президентских выборов, по итогам которых Лукашенко объявил себя победителем. Оппозиция с этим не согласилась, Беларусь охватили массовые акции протеста, по всей стране на улицы вышли сотни тысяч людей. Власти начали жестко подавлять протесты, участников выступлений задерживали, избивали и бросали в тюрьмы.

В то время как США, Евросоюз и другие западные страны отказались признать победу Лукашенко на выборах, Путин поздравил его одним из первых и вскоре заявил, что готов направить российских силовиков в Беларусь для подавления протестов.

14 сентября 2020 года Лукашенко прилетел в Сочи, где встретился с Путиным тет-а-тет. По итогам переговоров стало известно, что Россия предоставит Беларуси кредит в 1,5 млрд долларов.

С тех пор Лукашенко стал в России частым гостем. В 2021 году он приезжал в Россию пять раз — 22 февраля, 22 апреля, 28 мая, 13 июля и 29 декабря.

В 2022 году его визиты в Россию стали чаще. Лукашенко приезжал 18 февраля, 11 марта, 12 апреля, 16 мая, 23 мая, 25 июня и 26 сентября — всего семь раз…

Большинство экспертов не склонны считать, что нынешний визит российского президента в Минск имеет цель оказать на Лукашенко давление по вопросам геополитического масштаба — для этого у Путина и так достаточно механизмов.

(Скарочана)

BBC News Русская служба

Заснавальнік і рэдактар: Станкевіч Георгій Мікалаевіч

Адрас рэдакцыі: Бешанковіцкі раён, в. Старыя Ранчыцы, e-mail: stankevich62@gmail.com тэл. 60237, маб. +375292184739
Газета выдаецца з сакавіка 2005г.

Падпісана да друку 28.12.2022 у 19.18
Наклад: 290 асобнікаў.
Выдаецца адзін-два разы на месяц на беларускай і расійскай мовах.

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы дзеля палемікі, не падзяляючы пазіцыі аўтараў.
Друкуецца на ўласным абсталяванні.
Распаўсюджваецца бясплатна дабраахвотнікамі.